



LIKKUTEI TORAH • PARSHAS BAMIDBAR • MAAMAR 17

וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר אנכי כו'

E Elokim falou todas estas palavras



DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak



LikuteiTorah.com

A PARASHÁ CHASSÍDICA

likuteitorah.com/pt/likutei-torah/bamidbar/17/

1 וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר אנכי כו'. להבין מהו את כל הדברים האלה והל"ל [והיה ליה למימר] וידבר אלקים אנכי כו', אך הנה ביאור מלת האלה הוא הוראה על דבר הנראה ונגלה באתגליא.

“E D'us falou todas estas palavras, dizendo: ‘Eu sou’, etc.” [É preciso] compreender: qual é o significado de “todas estas palavras”? Deveria ter dito: “E D'us falou: ‘Eu sou’, etc.” Mas a explicação da palavra “estas” (ha’eleh) é que ela indica algo que é visto e revelado abertamente (be’isgalya).

2 ולכך משנה תורה מתחלת אלה הדברים כי הם הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל באתגליא,

Portanto, Mishnê Torá [o Livro de Deuteronomio] começa com “Estas são as palavras”, pois são “as palavras que Moshê falou a todo Israel”, abertamente;

משא"כ בספרים הראשונים נאמר וידבר ה' אל משה וכתוב במשה וישמע את הקול מדבר אליו משה לבדו שמע וכל ישראל לא שמעו.

ao passo que, nos primeiros livros, está dito: “E Havayá falou a Moshê”, e está escrito a respeito de Moshê: “E ele ouviu a voz que falava com ele”: somente Moshê ouviu, e todo Israel não ouviu.

3 ולכן נק' משנה תורה מלשון משנה למלך שאינה בבחי' התורה עצמה שנאמר בה וידבר ה' אל משה בבחי' העלם אלא הוא גילוי התורה אשר דבר משה אל כל ישראל,

E por isso é chamada Mishnê Torá, da expressão “segundo (mishnê) ao rei”: pois não está no nível da própria Torá, sobre a qual se diz: “E Havayá falou a Moshe”, em estado de ocultação; antes, é a revelação da Torá que Moshe falou a todo Israel.

וכן תשבע"פ [תורה שבעל פה] הוא בחי' אתגליא שהוא גילוי התשב"כ [התורה שבכתב] שהתשבע"פ [שהתורה שבעל פה] הוא דרך פי' וביאור המצות שהן בהעלם בתושב"כ [בתורה שבכתב]

E assim também a Torá Oral está no nível do revelado (isgalya), pois é a revelação da Torá Escrita: a Torá Oral consiste na interpretação e explicação das mitsvot, que estão ocultas na Torá Escrita.

ועל כולם הוא אומר את כל הדברים האלה. דהיינו כל בחי' אתגליא הן התשבע"פ [התורה שבעל פה] והן משנה תורה הכל נכלל בעשרת הדברות

E a respeito de todas elas se diz: “todas estas palavras”. Isto é, todo nível do revelado, tanto a Torá Oral quanto Mishnê Torá, está incluído nos Dez Mandamentos

(ע' [עיינן] בגמרא פ"ק [פרק קמא] דחגיגה דף ג' ע"ב גבי נתנו מרועה אחד דכתיב וידבר אלקים את כל הדברים וכן הוא ג"כ ברבות נשא פי"ד [פרק י"ד / פרשה י"ד] ועיינן עוד כזה ברבות כי תשא ר"פ מ"ז. יתרו ס"פ כ"ח.

(veja a Guemará, primeiro capítulo de Chagigá, página 3b, a respeito de “foram dadas por um único Pastor”, pois está escrito: “E Elokim falou todas as palavras”; e assim também em Midrash Rabbah, Nasso, capítulo 14; veja ainda [algo] semelhante em Midrash Rabbah, Ki Tissá, no início do capítulo 47; Yitrô, no fim do capítulo 28;

זח"ב [זהר חלק ב'] תרומה קל"ה סע"א [סוף עמוד א]. ועיינן עוד מענין וידבר ברבות בהר ס"פ ל"ג. נשא פי"א [פרק י"א] בתחלת הפרשה ובסופה בקהלת רבה בפסוק לכל זמן) וכולם וידבר אלקים בסיני שנתצמצם אור א"ס ב"ה בבחי' אלקים מדת הצמצום בכל הדברים האלה

Zohar, Parte II, Terumá, fim de 135a. Veja ainda sobre o tema de “E [Ele] falou” em Midrash Rabbah, Behar, no fim do capítulo 33; Nasso, capítulo 11, no início e no fim do capítulo; [e] em Kohelet Rabbah, sobre o versículo “Para tudo há um tempo”). E todos eles estão em “E Elokim falou”, no Sinai: a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, contraiu-se no nível de Elokim, o atributo de tsimtsum (contração), em todas estas palavras;

כי מפי הגבורה שמענו (ע' [עיינן] זהר ח"ב [חלק ב'] פ"ו א' כ"ה ב' ח"ג [חלק ג'] קל"ג א' ח"ב [חלק ב'] דר"ו סע"א [סוף עמוד א]).

pois “da boca do Poder (haGevurah) nós as ouvimos” (veja Zohar, Parte II, 86a, 25b; Parte III, 133a; Parte II, fim de 206a).

והנה כלל נתינת התורה לישראל היה ברעש וקולות וברקים ולכאורה עשרת הדברות הם דברים פשוטים לא תרצח לא תנאף כו' אלא הענין הוא

Ora, a entrega da Torá a Israel como um todo ocorreu com tremores, trovões e relâmpagos; no entanto, aparentemente os Dez Mandamentos são coisas simples: “Não assassinarás; não cometerás adultério” etc. Mas a questão é

כי תכלית נתינת התורה כדי להיות גילוי אור א"ס ב"ה ממש שכשמו כן הוא אין לו סוף כו' המלוכב בתורה שהיא חכמתו ית' והוא וחכמתו א'

que o propósito da entrega da Torá é que haja uma revelação da própria Luz Infinita, bendito seja Ele, que é tal como Seu nome indica: Ele não tem fim etc., e que está revestida na Torá, que é Sua sabedoria, bendito seja Ele; e Ele e Sua sabedoria são um,

כי הוא המדע והוא היודע כו' להיות גילוי זה למטה בדברים גשמיים דוקא. וזהו וידבר אלקים את כל הדברים האלה.

pois “Ele é o conhecimento e Ele é o conhecedor” etc.; [e que] esta revelação esteja embaixo, especificamente nas coisas físicas. E isto é [o sentido de] “E Elokim falou todas estas palavras”:

כדי לאמר אנכי ה' אלקיך דהיינו להיות אנכי הוא מהותו ועצמותו ית' ממש בבחי' גילוי עד שיהי' [שיהיה] נקרא אלקיך (ועיין מענין וידבר כו' לאמר ברבות כי תשא ר"פ מ').

para “dizer: ‘Eu sou Havayá, teu D'us’”; isto é, que “Eu” (Anochi), que é o próprio ser e essência de D'us, bendito seja Ele, esteja em estado de revelação, até que Ele seja chamado “teu D'us”. (E veja sobre o tema de “E [Ele] falou... dizendo” em Midrash Rabbá, Ki Tisá, no início do capítulo 40.)

אך כדי לבא למעלה ומדרגה זו צ"ל תחלה ספירת העומר ז' שבועות תספר לך מהחל חרמש בקמה.

Mas, para alcançar esta altura e este nível, é preciso primeiro contar o Ômer: “Sete semanas contarás para ti; desde que a foice for aplicada pela primeira vez ao cereal em pé.”

והענין כי בקמה היינו המדות הטבעיות שמנה"ב [שמנפש הבהמית] שהן בחי' יש כמו קמה שעומדת על עמדה וקיומה ונצבת במעמד קיום וחזק.

E a questão é que “o cereal em pé” se refere aos atributos emocionais naturais (midot) da alma animal, que estão no nível de uma existência separada (yesh), como o cereal em pé, que permanece em seu lugar e em sua existência, firme numa posição de estabilidade e força.

4 וכך המדות הטבעיות הן חזקות בגוף בטבען ובתולדותן וצריך להכניען ולהשפילן בבחי' אתכפא ואתהפכא ולהניף עליהם חרמש להכריטן ולכלותן ולהפכן ממש לאין להיות ז' מדות הטבעיות שמנפש הבהמית.

Assim, os atributos emocionais naturais são fortes no corpo, por sua própria natureza e desde o nascimento; é preciso subjugá-los e humilhá-los, por meio da submissão e da transformação (is-kafya e is'hapcha), e erguer sobre eles uma foice, para cortá-los, consumi-los e, efetivamente, convertê-los em nada: são os sete atributos emocionais naturais da alma animal.

ז' שבועות תספר לך. שתהיינה בטלות ונכללות במדות עליונות לך ה' הגדולה והגבורה כו' שהן בטלן באור א"ס ממש כמ"ש לך ה' כו'.

“Sete semanas contarás para ti (lecha)”: que elas sejam anuladas e incluídas nos atributos Superiores: “Tua (lecha), Havayá, é a grandeza e o poder”, etc., os quais estão anulados na própria Luz Infinita, como está escrito: “Tua, Havayá”, etc.

וז"ש [וזהו שכתוב] וכל קומה לפניך תשתחוה פי' קומה בחי' קמה תשתחוה לפניך ממש, ועי' בזה"ב [בזהר חלק ב'] תצוה קפ"ג א':

E este é [o sentido de] “E toda estatura (kamah) se prostrará diante de Ti”: isto é, “estatura”, o nível da seara em pé (kamah), “se prostrará diante de Ti”, literalmente. E veja Zohar, Parte II, Tetzaveh, 183a.

5 ב וביאור הדבר הנה נודע מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] שנמנו וגמרו שתלמוד גדול ממעשה ואמרו ע"פ וכל חפצים לא ישוו בה (במשלי ח' י"א) ואפי' [ואפילו] חפצי שמים.

2. A explicação da questão: é sabido, pelo ensinamento de nossos Sábios, de abençoada memória, que “votaram e concluíram que o estudo é maior que a ação”; e disseram a respeito de [do versículo] “E todas as coisas desejáveis não se comparam a ela” (Provérbios 8:11): “até mesmo os desejos do Céu”.

ובירושלמי (פ"ק [פרק קמא] דפאה) איתא מ"ד [מאן דאמר] שאפילו לדבר א' מן התורה אין כל המצות כדאי כו',

E no Talmud de Jerusalém (primeiro capítulo de Peá) consta a opinião de que, mesmo diante de uma única palavra da Torá, todas as mitsvot não têm valor equivalente, etc.;

וקרוב לזה הוא ברבות נח ס"פ ל"ה ועיין בסוף קהלת רבה בפסוק ויותר שהיה קהלת חכם.

e algo próximo a isso se encontra em Midrash Rabbah, Noach, no final do capítulo 35; e veja também o final de Koheles Rabbah, sobre o versículo “E, além disso, Kohelet era sábio”.

אלא דבגמרא (פ"ק [פרק קמא] דמ"ק [דמועד קטן] ד"ט ע"ב) רמו קראי אהדדי כתיב וכל חפצים לא ישוו בה אפי' [אפילו]

Mas, na Guemará (primeiro capítulo de Moed Katan, página 9b), os versículos são contrapostos: está escrito “E todas as coisas desejáveis não se comparam a ela”, até mesmo

חפצי שמים וכתוב וכל חפצך לא ישוו בה דמשמע חפצך ולא חפצי שמים, ומשני כאן במצוה שאפשר לעשותה על ידי אחרים וכאן במצוה שא"א כו',

os desejos do Céu; e está escrito: “E todos os teus desejos não se comparam a ela”, o que implica “teus desejos”, mas não os desejos do Céu. E responde: aqui se trata de uma mitsvá que pode ser realizada por outros, e aqui, de uma mitsvá que não pode, etc.

ועכ"פ [ועל כל פנים] מצוה שאפשר לעשותה ע"י אחרים מבטלין מפני תלמוד תורה ואפי' [ואפילו] כל המצות אינן כדאי אפי' [אפילו] לדבר א' מדברי תורה כדאיתא בירושלמי.

De qualquer modo, uma mitsvá que pode ser realizada por outros é deixada de lado em favor do estudo da Torá; e nem mesmo todas as mitsvot juntas têm valor equivalente ao de uma única palavra das palavras da Torá, conforme consta no Talmud de Jerusalém.

6 ולכאורה אינו מובן הלא ת"ת [תלמוד תורה] הוא העסק בפ"י וביאור המצוה כיצד תהיה עשייתה ולמה יגדל כח ומעלת העוסק בפ"י

Ora, aparentemente, isso não se compreende: o estudo da Torá não consiste em ocupar-se da interpretação e explicação da mitzvá — de como ela deve ser cumprida? Por que, então, o poder e o mérito de quem se ocupa da interpretação

וביאור המצוה יותר ממעשה המצוה עצמה להיות מבטלין מצוה שאפשר לעשותה על ידי אחרים כגון הפרשת תרומה ע"ד משל שאפשר ע"י שליח בשביל עסק התורה שיהיה לו פנאי לעסוק בהלכות תרומה ויהיה הוא עוסק בפ"י

e explicação da mitzvá seriam maiores que a própria prática da mitzvá, a ponto de se deixar de lado uma mitzvá que pode ser cumprida por outros, como, por exemplo, a separação da terumá, que pode [ser feita] por meio de um representante, em favor do estudo da Torá, para que se tenha tempo de estudar as leis da terumá e de se ocupar da sua interpretação?

וביאור המצוה והמצוה תיעשה ע"י אחרים. אך הענין הוא כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אם אין חכמה אין יראה אם אין יראה אין חכמה.

e explicação da mitzvá, enquanto a mitzvá é cumprida por outros? A questão, porém, é como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Se não há sabedoria, não há temor; se não há temor, não há sabedoria.”

7 וצריך להבין איך להתחיל. ויובן ענין זה בהקדים לבאר כי הנה נודע שבחיות ואור א"ס המחיה ומהוה את כל העולמות מריש כל דרגין כו'

E é preciso compreender por onde começar. Este assunto será compreendido começando por explicar que, como é sabido, na força vital e na Luz Infinita (Or Ein Sof) que dá vida a todos os mundos e os traz à existência, desde o início de todos os níveis etc.,

יש ב' בחי' הא' הוא בחי' ממלא כל עלמין להיות החיות מלובש וממולא תוך עלמין ממש ע"י ריבוי השתלשלות בדרך עילה ועלול וצמצוצים רבים וירידת המדרגות ממדרגה למדרגה.

há dois níveis. O primeiro é o nível da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin): a força vital fica realmente revestida e preenchendo os mundos, por meio de muitas [etapas da] cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), pelo princípio de causa e efeito, de muitos tsimtsu-mim (contrações) e da descida dos níveis de um nível a outro.

8 ומבשרי אחזה כמו התלבשות השכל במדות ומדות במחשבה ומחשבה בדיבור שיורד ומשתלשל מדרגה אחר מדרגה עד שנעשה מחשבה דיבור ומעשה וד' חושים ראייה שמיעה כו'.

E “da minha carne vejo”: assim como ocorre com o intelecto revestido nos atributos emocionais (midot), os atributos emocionais no pensamento e o pensamento na fala, que descende e se enca-deia, nível após nível, até se tornar pensamento, fala e ação, e os quatro sentidos: visão, audição etc.

והחיות השורה במוח ולב ומלב מתפשט לכל האיברים שמקבלים לפי מזגם ותכונתם להיות זה ראש וזה רגל כו'.

E a força vital que repousa no cérebro e no coração, e que do coração se espalha por todos os membros, os quais a recebem conforme sua constituição e natureza, de modo que este seja uma cabeça e aquele um pé etc.

9 וכל זה הוא דרך וסדר ההשתלשלות. להיות מתפשט כח הנפש וחיותו ממולא בכל הגוף שיהיו איברי הגוף ממולאים מכח וחיות הנמשך אליהם ומקבלים כל אחד לפי מזגו ותכונתו ואין זה

E tudo isso é o caminho e a ordem da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut): que o poder da alma e sua força vital se estendam e preencham todo o corpo, de modo que os membros do corpo sejam preenchidos pelo poder e pela força vital que se estendem até eles, recebendo cada um de acordo com sua constituição e sua natureza. E isso não

אלא בבחי' התפשטות כחות הנפש כי הנפש עצמה אין לה בחי' התחלקות לכמה כחות פרטים אלא שכל הכחות כלולים ומתאחדים ואין עולים בשם כח פרטי כלל.

ocorre senão no nível da extensão dos poderes da alma; pois a própria alma não se divide em vários poderes particulares; ao contrário, todos os poderes estão incluídos e unidos [nela] e não são chamados, de modo algum, pelo nome de um poder particular.

אך מ"מ הכחות ההם וראשיתם כח החכמה והשכל שמתפשט מהנפש הוא נמשך מעצמיות הנפש עצמה שלכך נקרא נפש המשכלת ע"ש כח השכל שמתפשט ממנה שהוא ראש ועיקר לכל הכחות כולם.

Ainda assim, esses poderes, e o primeiro deles — o poder de Chochmá (sabedoria) e intelecto que se estende da alma —, emanam da própria essência da alma. Por isso ela é chamada de “alma intelectual” (nefesh hamaskélet), em razão do poder do intelecto que dela se estende, o qual é a cabeça e o principal de todos os poderes.

שעם היות שאין בנפש גילוי כח השכל פרטי מיוחד בפני עצמו. מ"מ מאחר שההתפשטות כח השכל המפשט מהנפש גם קודם התפשטותו הי' [היה] כלול בנפש אלא שהיה בנפש בהעלם.

Pois, embora não haja na alma a revelação de um poder particular de intelecto, distinto por si mesmo, ainda assim, uma vez que a extensão do poder do intelecto que se estende da alma já estava incluída nela mesmo antes de se estender, apenas permanecendo oculta na alma,

10 וההתפשטות הוא שיצא מההעלם אל הגילוי הרי היא מעצמיות הנפש. ולכך גם אחר ההתפשטות בבחי' גילוי כח שכל פרטי בפ"ע [בפני עצמו] הרי הוא מתאחד עם הנפש ממש עד שנקרא הנפש על שמו נפש המשכלת.

E a extensão é a passagem do ocultamento à revelação; por isso, provém da própria essência da alma. Portanto, mesmo depois da extensão, quando se revela um poder intelectual particular por si só, ele permanece realmente unido à alma, a ponto de a alma ser chamada por seu nome: “a alma intelectual”.

11 וככה ככל המשל הזה הוא ענין בחי' השתלשלות החיות מאור א"ס ב"ה להחיות כל העולמות בחי' ממלא כל עלמין.

E assim, inteiramente como nesta analogia, é a questão da cadeia descendente da força vital desde a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, para dar vida a todos os mundos: o nível da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin).

כי הנה כתיב אתה הוא ה' לבדך אתה עשית את השמים שמי השמים, פי' לבדך

Pois está escrito: “Tu és Ele, Havayá, sozinho; Tu fizeste os céus, os céus dos céus.” O significado de “sozinho”

שהוא לבדו ית' יחיד ומיוחד דלאו דאית לך צדק ידיעא וכו' ולא מכל אינון מדות איהו כלל אלא מ"מ אתה עשית את השמים כו'.

é que Ele, bendito seja, é sozinho, único e singular: “não que Tu tenhas uma retidão conhecida”, etc., e Ele não pertence de modo algum a nenhum desses atributos. Ainda assim, “Tu fizeste os céus”, etc.

דהיינו התפשטות גדולת א"ס ב"ה למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית. שאין זה

Isto é, a extensão da grandeza do Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, para cima sem fim e para baixo sem limite. Pois isso não é

אלא בבחי' התפשטות בלבד בבחי' הארה וזיו כי מלכותך מלכות כל עולמים ואין זה אלא בחי' שם senão uma extensão apenas, no nível de um esplendor e de um brilho; pois “Teu reino é o reino de todos os mundos”, e isso não é senão o nível de um nome,

כמאמר ונזכיר שמך דהיינו כמו שם האדם שיקראו לו בשמו והוא עונה ופונה אל הקורא אותו. como se diz: “e mencionaremos Teu nome”; isto é, como o nome de uma pessoa, pelo qual a chamam, e ela responde e se volta para quem a chama.

12 וכך כתיב וישע ה' אל הבל ואל מנחתו שפונה ונמשך ממנו חיות אל הברואים והוא יחיד חי העולמים מלך פי' שהוא עצמו ית' יחיד ומיוחד לבדו רק חי העולמים

E assim está escrito: “E Havayá voltou-Se para Hevel e para sua oferenda”: Ele Se volta, e Dele é atraída força vital para as criaturas. E Ele é “Único, a Vida dos mundos, Rei”; isto é, Ele próprio, bendito seja, é único e singular, sozinho; somente “a Vida dos mundos”,

דהיינו חיות וקיום העולמות הוא מבחי' מלך כו', והנה המשכה והתפשטות זו היא כסדר המדרגות ממדרגה למדרגה

isto é, a força vital e a existência dos mundos provêm do nível de “Rei” etc. Ora, essa descida e extensão seguem a ordem dos níveis, de um nível a outro.

כי בעולם האצ"י איהו וחיוהי חד שאור א"ס ב"ה מיוחד שם ביחוד גמור כמו עד"מ התאחדות נפש המשכלת עם כח השכל המתפשט ממנה כנ"ל

Pois no Mundo de Atsilut (Emanação), “Ele e Suas forças vitais são um”: a Luz Infinita, bendito seja, está ali unida numa unidade completa, como, por meio de uma analogia, a união da alma intelectual com a força do intelecto que dela se irradia, como mencionado acima.

(כי אצילות הוא בחי' חכמה שע"ז נאמר כולם בחכמה עשית וכמ"ש בע"ה [בעץ חיים] שמ"ז פ"ג [פרק ג']), וע"ז נאמר גדול ה' ומהולל מאד ולגדולתו אין חקר ולתבונתו אין מספר ואח"כ בעולם השרפים אלף אלפין ורבוא רבבן כו'

(pois Atsilut é o nível de Chochmá (sabedoria), a respeito do qual está dito: “Tu fizeste todos com sabedoria (Chochmá)”, como está escrito em Etz Chaim, Sha’ar 47, capítulo 3). E a respeito disso está dito: “Grande é Havayá e muito louvado, e Sua grandeza é insondável”; “e Seu entendimento não tem número”. E, depois, no mundo dos Serafins, “milhares de milhares e miríades de miríades” etc.;

ומ"מ היש מספר לגדודיו כו'. ומשם יפרד יותר להיות מונה מספר לכוכבים וכתוב המוציא במספר צבאם.

e, apesar disso, “Há número para Suas tropas?” etc. E dali se divide ainda mais, de modo que “Ele conta o número das estrelas”, e está escrito: “Aquele que faz sair suas hostes por número”.

המוציא לשון המוציא מרה"י [מרשות היחיד] לרה"ר [לרשות הרבים] כי רה"י [רשות היחיד] הוא עולם האצילות איהו וחיוהי חד ומשם יפרד בריבוי התחלקות המדרגות מעולם עד עולם להיות בחי' רה"ר [רשות הרבים] טורי דפרודא, ומ"מ מרוב אונים ואמ"ץ כח איש

“Aquele que faz sair” (hamotzi) é a expressão usada para quem transporta do domínio privado para o domínio público; pois o domínio privado é o Mundo de Atsilut, [onde] “Ele e Suas forças vitais são um”, e dali se divide, por meio da grande multiplicação dos níveis de mundo em mundo, tornando-se o nível do domínio público, “as montanhas da separação”. E, apesar disso, “pela abundância de Seu poder e por ser forte em força, nenhum

לא נעדר פי' שלא נעדר מבחי' ביטול שזהו כלל בכל סטרא דקדושה ואפי' [ואפילו] במדרגות תחתונים נמשך בחי' ביטול היש בכל עולם לפי מדרגתו. וכ"ז [וכל זה] הוא בחי' הא' שהוא בחי' ממלא כל עלמין כסדר השתלשלות המדרגות:

deles falta”: isto é, nenhum deixa de possuir o nível de autoanulação (bitul); pois essa é uma regra em todo o lado da santidade, e mesmo nos níveis inferiores se estende a autoanulação do yesh (a existência independente), em cada mundo segundo o seu nível. Tudo isso é o primeiro nível, o nível da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin), na ordem da cadeia descendente dos níveis.

13 ג אך הבחי' הב' הוא בחי' סוכ"ע דהיינו שסובב ומקיף כלהו עלמין בהשואה א' השוה ומשוה כו'.

3. Mas o segundo nível é o nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin): isto é, ela envolve e circunda todos os mundos igualmente, como um só, “igual e tornando iguais”, etc.

והמשכה זו היא בבחי' מקיף והעלם בלבד ואינה באה לידי גילוי פנימי במוח ולב האדם דלית מחשבה תפיסא ביה כלל

E essa extensão ocorre somente na forma de algo que envolve (makif) e permanece oculto; ela não chega a uma revelação interior na mente e no coração da pessoa, pois “nenhum pensamento pode apreendê-Lo de modo algum”;

כי המשכה זו היא מעצמיות אור א"ס ב"ה שלמעלה מגדר עלמין ואני ה' לא שניתי ואין ערוך לך וכטיפה מים אוקיינוס כו'.

pois essa extensão provém da essência da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, que está acima dos limites dos mundos; e “Eu, Havayá, não mudei”, e “não há comparação contigo”, e é como uma gota d'água [em relação ao] oceano, etc.

14 ואין כח בשום נברא שהוא מחדש מאין ליש להכיל גילוי אור זה שלא יתבטל במציאות ממש.

E nenhum ser criado, que é trazido novamente à existência do nada para algo, tem capacidade de conter a revelação desta luz sem ser efetivamente anulado da existência.

רק מ"מ ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] דאע"ג [דאף על גב] דאיהו לא חזי מזליה חזי גבי דניאל והאנשים אשר היו עמו

Ainda assim, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram que “embora ele não veja, seu mazal vê”, a respeito de Daniel e dos homens que estavam com ele,

כדכתיב וראיתי אני לבדי את המראה והאנשים אשר היו עמי לא ראו אבל חרדה גדולה נפלה עליהם.

como está escrito: “E somente eu vi a visão, e os homens que estavam comigo não viram, mas um grande tremor caiu sobre eles.”

15 ואמרו בגמרא מאחר דלא חזו מאי טעמא איבעית משום דמזלייהו חזו. פ"י מזלייהו מלשון יזל מים מדליו שהוא לשון המשכה ומזל הוא המפעיל וממשיך המשכה ההיא.

E disseram na Guemará: “Já que não viram, por que ficaram assustados? Porque seu mazal viu.” O sentido de “seu mazal” (mazlayhu) deriva da expressão “a água fluirá (yizal) de seus baldes”, que denota uma descida; e o mazal é aquilo que provoca e faz descer esse fluxo.

והיינו הנשמה שלמעלה שאינה מלובשת בגוף כי לא כל הנשמה מלובשת רק הארה והתפשטות ממנה וכל עצמיות הנשמה חופפת עליו מלמעלה

E isto é a alma acima, que não está revestida no corpo; pois nem toda a alma está revestida nele, mas somente um resplendor e uma extensão dela, enquanto a essência inteira da alma paira sobre ele, do alto,

והוא נקרא בשם מזל שממנה ניזל השפעה להתפשטות הנשמה המלובשת בגוף ובכח"י מזלייהו דחזו נפלה עליהם חרדה גדולה.

e ela é chamada pelo nome de mazal, pois dela flui a influência para a extensão da alma revestida no corpo. E, por meio do nível de “seu mazal”, que viu, “um grande tremor caiu sobre eles”.

כי דניאל שראה את המראה שנתפסה בכח השגתו לא נפל עליו אימה ופחד אבל האנשים אשר היו עמו מאחר שלא היה בכח השגתם להכיל את המראה

Pois Daniel, que viu a visão, a qual foi apreendida por sua capacidade de compreensão, não foi tomado por pavor e medo; mas os homens que estavam com ele, como não tinham capacidade de compreensão para conter a visão

אלא בכח"י מזלייהו שהוא למעלה מן ההשגה כי השגה הוא מבח"י התפשטות הנפש בגוף האדם בהתלבשותה במוחו ומוח שכלם היה קטן מהכיל את המראה לכך נפל עליהם חרדה גדולה.

exceto no nível de seu mazal, que está acima da compreensão (pois a compreensão provém do nível da extensão da alma no corpo da pessoa, ao estar revestida em seu cérebro, e o cérebro de seu intelecto era pequeno demais para conter a visão); por isso, um grande tremor caiu sobre eles.

16 וכך הוא בענין גילוי אור א"ס בבחי' מזל שהוא הנשמה שלמעלה מהתלבשות בגוף לפי שאין גילוי זה בא לידי התלבשות להיות נתפס ונקלט במוח שכלו לכך תפול עליו אימה ופחד וחרדה גדולה,

E assim é com a revelação da Luz Infinita no nível do mazal, que é a alma acima de sua investidura no corpo: como essa revelação não chega a revestir-se, de modo a ser apreendida e absorvida no cérebro do intelecto da pessoa, por isso recaem sobre ela temor, medo e grande tremor.

(ועמ"ש במ"א ע"פ האזינו ענין מזליה שהוא בחי' אין שלמעלה מהחכמה והשתא א"ש [אתי שפיר] דבחי' סובב יוכל להתגלות לבחי' מזל).

(E veja o que está escrito em outro lugar, sobre o versículo “Dai ouvidos” (Ha’azinu), a respeito de “seu mazal”, que é o nível de ayin (nada), acima de Chochmá; assim, agora se entende bem que o nível de sovev pode ser revelado ao nível do mazal.)

ועל יראה גדולה כזו שהיא למעלה מההשגה במוח שכלו רק בבחי' מזליהו אמרו אם אין חכמה אין יראה.

E acerca de um temor tão grande, que está acima da compreensão no cérebro do intelecto da pessoa, [estando] apenas no nível de “seu mazal”, disseram: “Se não há sabedoria, não há temor”.

וכמ"ש ויצונו ה' לעשות את כל החקים האלה ליראה כו' שלהיות גילוי זה בבחי' מזליהו עד שתפול עליו אימה ופחד הוא ע"י עסק התורה דאורייתא מחכמה נפקת והוי' בחכמה כו'

E como está escrito: “E Havayá nos ordenou cumprir todos estes estatutos, para temer”, etc.: para que essa revelação esteja no nível de “seu mazal”, a ponto de recaírem sobre a pessoa temor e medo, é preciso dedicar-se ao estudo da Torá, pois “a Torá provém de Chochmá” e “Havayá, com sabedoria (Chochmá)”, etc.;

שאור א"ס ב"ה שורה ומתגלה בחכמה כח מ"ה [מה] בחי' ביטול שאין אור א"ס ב"ה שורה ומתגלה אלא במה שבטל כו', (ועמ"ש מזה בפי' ואתחנן בד"ה ואהבת את יעו"ש [יעו"ש שם]).

pois a Luz Infinita, bendito seja Ele, repousa e é revelada em Chochmá, koach mah (“o poder do ‘que’”), o nível da autoanulação (bitul); pois a Luz Infinita, bendito seja Ele, repousa e é revelada somente naquilo que está anulado, etc. (E veja o que está escrito sobre isso na parashá Va’eschanan, no maamar que começa “E amarás...”; veja lá.)

והיינו התורה שהיא חכמתו ית' ממש והוא וחכמתו אחד כי הוא המדע והוא היודע כו'.

E isto é a Torá, que é literalmente Sua sabedoria, bendito seja Ele; e Ele e Sua sabedoria são um, pois “Ele é o conhecimento e Ele é o conhecedor”, etc.

ועיקר גילוי זה למעלה במקור התורה שהיא בחי' חכמה עילאה היא בבחי' מזל שמזיל וממשיך השפעה מגילוי זה להתפשטות התורה שלפנינו המלוכשת בג שמיות.

E o principal [lugar] dessa revelação no alto, na fonte da Torá, que é o nível da Chochmá suprema (Chochmá Ilaá), está no nível do mazal, que faz fluir a influência dessa revelação e a atrai para baixo, até a extensão da Torá que temos diante de nós, revestida em aspectos físicos.

והנה תלת קשרין מתקשראן דא בדא ישראל באורייתא כו' וישראל נק' חיילין דאורייתא בזהר (ר"פ במדבר קי"ז ב') ע"פ שאו את ראש בני ישראל כו'

Ora, “três vínculos estão ligados uns aos outros: Israel à Torá”, etc.; e Israel é chamado “as hostes da Torá” no Zohar (no início da parashá Bamidbar, 117b), a propósito do versículo “Levantai a cabeça dos filhos de Israel”, etc.;

כי ס"ר אותיות התורה הן שורש ומקור ס"ר נשמות ישראל כל אות שורש ומקור נשמה א' כו',
pois as seiscentas mil letras da Torá são a raiz e a fonte das seiscentas mil almas de Israel; cada letra é a raiz e a fonte de uma alma, etc.

ובעסק התורה למטה תעורר שורש נשמתו למעלה בחי' מזל להמשיך גילוי אור א"ס ב"ה המלוכש
בחכמה עילאה מקור התורה ששם יסודתה של הנשמה בהררי קדש

E, por meio do estudo da Torá aqui embaixo, ele despertará a raiz de sua alma no alto, o nível de mazal, para atrair a revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, que está revestida na Chochmá (sabedoria) suprema, a fonte da Torá, onde o “fundamento da alma está sobre os montes santos”;

להיות נמשך בחי' גילוי זה בבחי' מזל שרש הנשמה למעלה ותפול עליו אימה ופחד וחרדה גדולה
מפני גילוי אור ה' א"ס ב"ה ממש בבחי' מזליהו דחזו.

para que essa revelação seja atraída ao nível do mazal, a raiz da alma no alto, e que sobrevenham a ele temor, pavor e grande tremor diante da revelação da própria luz de D'us, o Infinito, bendito seja Ele, no nível de “seu mazal viu”.

(ועמ"ש מזה בד"ה וזאת המצוה אשר צוה ובד"ה כי תצא. ועו"ל [ועוד יש לומר] בענין זה עפמ"ש [על פי מה שכתוב] בפי' בשלח ע"פ וייראו העם את ה' ויאמינו בה' שיש בי' שמות ב"ג מדות הרחמים ופסיק טעמא בינייהו ובחי'

(E veja o que está escrito sobre isso no discurso que começa “E este é o mandamento que [Havayá] ordenou”, e no discurso que começa “Quando saíres”. E ainda se pode explicar este assunto segundo o que está escrito na Parashá Beshalach sobre o versículo “E o povo temeu Havayá, e acreditou em Havayá”: há dois Nomes nos Treze Atributos de Misericórdia, separados por uma pausa na cantilação; e o nível de

שם הוי"ה המהוה השתלשלות העולמות ממנו נמשך היראה שיראה הוא ע"י גילוי כמו והנורא בתוספת וי"ו משא"כ בבחי' שם הוי"ה שלמעלה מהשתלשלות סובב כל עלמין נאמר רק ויאמינו אבל לא שיומשך משם בחי' יראה.

o Nome Havayá, que traz à existência a cadeia descendente dos mundos, é de onde se atrai o temor, pois o temor se dá por meio da revelação, como em “e o temível” (vehanorá), com o vav acrescentado; em contrapartida, acerca do nível do Nome Havayá que está acima da cadeia descendente, a luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), diz-se apenas “e acreditaram”, mas não que de lá seja atraído o nível do temor.

וזה היה קודם מ"ת [מתן תורה] אבל מ"ת [מתן תורה] הוא ויצונו כו' ליראה פי' שעייז יומשך גילוי שם הוי' סוכ"ע ג"כ שיהי' [שיהיה] מזה ממש בחי' יראה.

E isso ocorreu antes da Outorga da Torá; mas a Outorga da Torá é “E Ele nos ordenou”, etc., “que temêssemos”: isto é, que, por meio disso, também seja atraída a revelação do Nome Havayá de sovev kol almin, de modo que dela resulte efetivamente o nível do temor.

ואיך הוא זהו ע"י מזלייהו דחזי בשרש התורה שהיא ג"כ מבחי' מזלא עילאה כמ"ש באדרא דנשא קל"ד א' בפי' הכל תלוי במזל אפי' [אפילו] ס"ת [ספר תורה] בהיכל כו'

E como isso se dá? Por meio de “seu mazal vê”, na raiz da Torá, que também provém do nível do mazal supremo (mazala ilaá), conforme está escrito na Idra de Naso, 134a, ao explicar “Tudo depende do mazal, até mesmo um rolo da Torá no Aron”, etc.,

וכנזכר לעיל דהיינו שמזיל וממשיך ההשפעה לתורה שלפנינו כו', ונמצא יש ב' בחי' יראה הא' יראה תתאה הב' יראה עילאה ע"ד דמזליהו חזו

e, como mencionado acima, isto é, que ele faz fluir e atrai a influência para a Torá que está diante de nós, etc. Conclui-se que há dois níveis de temor: o primeiro, o temor inferior (yirá tataá); o segundo, o temor superior (yirá ilaá), à maneira de “seu mazal viu”.

ולכן אין מבטלין ת"ת [תלמוד תורה] למצוה שאפשר לעשותה ע"י אחרים דכיון שתכלית התורה הוא ויצונו כו' ליראה כו', ועיקר התגלות יראה עילאה הוא ע"י התורה כי אם אין חכמה אין יראה)

Portanto, o estudo da Torá não é interrompido por uma mitsvá que pode ser cumprida por outros; pois, visto que o propósito da Torá é “E Ele nos ordenou”, etc., “que temamos”, etc., e que a revelação principal do temor superior se dá por meio da Torá, pois “se não há sabedoria, não há temor”.

(ועמ"ש עוד מענין עסק התורה בד"ה כי ביום הזה יכפר בפ' אחרי בפ"י והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום כו' ע"ש).

(E veja também o que foi escrito sobre o tema do estudo da Torá no discurso que começa com “Pois neste dia ele expiará”, na Parashat Acharei, na explicação de “E estas palavras que Eu te ordeno hoje estarão”, etc.; veja lá.)

אמנם למצוה שאי אפשר לעשותה ע"י אחרים מבטלין ת"ת [תלמוד תורה] דאל"כ [דאם לא כן] הרי אם אין יראה תתאה אין חכמה כו' וכשמבטל המ"ע [המצות עשה] הרי פורק יראה כו'.

No entanto, por uma mitsvá que não pode ser cumprida por outros, interrompe-se o estudo da Torá; pois, caso contrário, se não há temor inferior, não há sabedoria, etc.; e, quando ele negligencia o mandamento positivo, rejeita o temor, etc.

ועיקר יראה עילאה זו איתא בהרמ"ז [בהרב משה זכות] ר"פ וישב ופ' אחרי שהוא נמשך מגבורה דעתיק יראה גימ' [גימטריא] גבורה והוא המלוכש במו"ס [במוחא סתימאה] שמשם המשכת בחי' מזלא שהוא מקור המשפיע לתורה שלפנינו דמחכמה נפקת.

E a essência desse temor superior é explicada no Ramaz, no início da Parashat Vayeshev e na Parashat Acharei: ele é emanado da Guevurá de Atik (yirá, “temor”, tem o mesmo valor numérico que guevurá), que está revestida na Mocha Stimaá (o cérebro oculto); de lá é emanado o nível de mazal, que é a fonte que transmite à Torá que temos diante de nós, que “emerge de Chochmá”.

17 ועי' באגה"ק [באגרת הקודש] כשהאדם עוסק בתורה דיוקנו עוסק למעלה בתורה היינו התקשרות מזליי [מזליה] של הנשמה במקור התורה ועי"ז נמשך יראה עילאה הנ"ל.

E veja-se em Iggeres HaKodesh: “Quando uma pessoa se ocupa da Torá, sua imagem (deyokno) ocupa-se da Torá no Alto”: isto é, o vínculo do mazal da alma com a fonte da Torá; e, por meio disso, é atraído o temor superior mencionado acima.

עוד יש לבאר ענין זה באופן אחר קצת והוא עפמ"ש [על פי מה שכתוב] בענין שרש העבודה ומצות תלמוד תורה והוא שהנשמה עצמה היא למעלה מהחכמה עד שהחכמה וכ"ש [וכל שכן] שאר בחי' הנפש בינה ודעת וז' מדות הם

Este assunto pode ser explicado ainda de outra maneira, um tanto diferente, de acordo com o que está escrito sobre a raiz do serviço [divino] e a mitzvá do estudo da Torá: a própria alma está acima de Chochmá, de modo que Chochmá — e, com ainda mais razão, os demais níveis da alma, Biná, Daat e os sete atributos emocionais (midot) — são

רק בחי' כלים לעצמיות הנשמה שהיא למעלה מהשכל, ועד"ז ויותר מזה לאין קץ שאור א"ס ב"ה הוא למעלה מעלה מהחכמה

apenas recipientes para a essência da alma, que está acima do intelecto. Do mesmo modo, e infinitamente mais, a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, está muito, muito acima de Chochmá;

אלא שמ"מ שורה ומתייחד בחכמה ואורייתא מחכמה נפקת הרי יש בה השראת אור א"ס ב"ה שלמעלה מהחכמה ועי" התקשרות שכל האדם בחכמה שבתורה עי"ז יהיה גי"כ גילוי אור א"ס שלמעלה מהחכמה mas, apesar disso, Ele repousa em Chochmá e Se une a ela, e “a Torá provém de Chochmá”; assim, a Luz Infinita, bendito seja Ele, que está acima de Chochmá, repousa nela. E, por meio do vínculo do intelecto de uma pessoa com a sabedoria (Chochmá) que está na Torá, também se revelará a Luz Infinita que está acima de Chochmá,

שהוא שורה בחכמה שבתורה יהיה גילוי ממנו לבחי' הנשמה שלמעלה מהחכמה כו' שהחכמה מתאחדת עם הנשמה אף שהנשמה עצמה היא למעלה מהחכמה כנ"ל.

que repousa na sabedoria da Torá: haverá uma revelação dela ao nível da alma que está acima de Chochmá, etc.; pois Chochmá está unida à alma, embora a própria alma esteja acima de Chochmá, como mencionado acima.

18 ולכן ע"י עסק התורה שהוא התקשרות שכל האדם בחכמתו של הקב"ה ע"י גם עצמיות הנשמה שלמעלה מהחכמה והשכל

Portanto, por meio do estudo da Torá, que é o vínculo do intelecto da pessoa com a sabedoria do Santo, bendito seja Ele, também a essência da alma, que está acima de Chochmá e do intelecto,

תתכלל ממש בעצמיות אור א"ס ב"ה שלמעלה גם מהחכמה עילאה כו' וכמ"ש מזה באריכות בביאור ע"פ ולא תשבית מלח.

será literalmente incluída na essência da Luz Infinita, bendito seja Ele, que está acima até mesmo da Chochmá superior, etc.; como é explicado extensamente a esse respeito na explicação do versículo "E não deixarás faltar o sal".

וזהו אם אין חכמה אין יראה דא"א להיות גילוי זה במזליהו ועצמיות הנשמה שממנו נמשך היראה עילאה הנ"ל אא"כ [אלא אם כן] ע"י התקשרות שכל האדם בחכמה שבתורה משום דהוי' בחכמה וכנ"ל ממשל קריאת שם נפש המשכלת:

E este é o sentido de "Se não há sabedoria, não há temor": pois essa revelação não pode ocorrer em "seu mazal" e na essência da alma, de onde provém o temor superior mencionado acima, a não ser por meio do vínculo do intelecto da pessoa com a sabedoria da Torá; pois "Havayá [está] com sabedoria (Chochmá)", como mencionado acima, a partir da analogia de a alma ser chamada pelo nome "alma intelectual".

19 ד אך כדי לבוא למעלה ומדרגה זו להמשיך בחי' חכמה עילאה מקור התורה שבה מלובש אור א"ס ב"ה

4. Mas, para alcançar essa altura e esse nível, é preciso atrair o nível da Chochmá (sabedoria) superior, a fonte da Torá, na qual está revestida a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele,

ממש ומיוחדת עמו ביחוד גמור להיות גילוי זה למטה בעסק התורה שלפנינו המלובשת בגשמיות בבחי' יראה וחרדה גדולה ע"י אמרו אם אין יראה אין חכמה.

ela própria, e que está unida a Ele numa unidade completa, para que essa revelação se manifeste abaixo, no estudo da Torá que temos diante de nós, revestida de materialidade, sob a forma de temor e grande tremor. A respeito disso, disseram: "Se não há temor, não há sabedoria."

20 והיא בחיי יראה תתאה בקיום המצות מעשיות בפועל ממש. כי הנה המצות הן מצות המלך ובקיומם מקיים שום

E este é o nível do temor inferior, no cumprimento efetivo, em atos concretos, das mitsvot práticas. Pois as mitsvot são os mandamentos do Rei, e, ao cumpri-las, a pessoa cumpre: “Certamente colocarás sobre ti um rei”.

תשים עליך מלך ויראה זו היא הכנה להמשיך על ידה גילוי אור א"ס ממש המלוכש בח"ע [בחכמה עילאה] שע"י עסק התורה.

E este temor é uma preparação, por meio da qual se atrai a revelação da própria Luz Infinita (Or Ein Sof), que está revestida na Chochmá (sabedoria) superior, a qual [vem] por meio do estudo da Torá.

21 וזהו קדשנו במצותיך תחלה ואח"כ ותן חלקנו בתורתך. והענין כי פ' קדשנו הוא לשון קידושין ואירוסין וכמ"ש וארשתוך לי לעולם והיינו ע"י המצות.

E este é [o sentido de] “Santifica-nos com Teus mandamentos” primeiro, e depois “e concede-nos nossa porção em Tua Torá”. A explicação é que “santifica-nos” (kadsheinu) é uma expressão de kidushin e noivado, como está escrito: “E Eu te desposarei para Mim para sempre”; e isso se dá por meio das mitsvot.

שכמו הקדושין הם ע"י שנותן הטבעת באצבע הכלה שהיא בחיי חיצוניות בלבד ועי"ז היא מתקדשת לו ונקנית לו בביאה שהיא המשכה פנימית.

Pois, assim como o kidushin se realiza quando ele coloca o anel no dedo da noiva — o que é apenas um ato exterior (chitsoniyut) — e, por meio disso, ela é consagrada a ele e adquirida por ele na união, que é uma transmissão interior;

כך המצות הגם שהם בחיי חיצוניות ולבושים להנפש מ"מ בהם ועל ידם נעשה בחיי קדושין להיות שום תשים עליך מלך בבחינת חיצונית והייתם קדושים לאלקים

assim também as mitsvot: embora sejam um aspecto exterior e vestimentas para a alma, ainda assim, nelas e por meio delas, realiza-se o aspecto de kidushin, de modo que “certamente estabelecerás sobre ti um rei” em sentido exterior, e “sereis santos para vosso D'us”;

ובזה ותן חלקנו בתורתך, בתורתך דייקא שתהא שורה ומתגלה המשכת ח"ע [חכמה עילאה] בבחי' פנימית בבחי' זיווג ויחוד ממש.

e, com isso, “concede-nos nossa porção em Tua Torá”: especificamente “em Tua Torá”, para que a transmissão da Chochmá suprema repouse e se revele em um aspecto interior (pnimiyut), como uma união e unidade efetivas.

22 וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] ע"פ וביום חתונתו זה מ"ת [מתן תורה] שהיא בחי' חתונתו ממש, ולכן אמרו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] כל האומר אין לי

E, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória, sobre o versículo “e no dia de seu casamento”: “este é o recebimento da Torá”, que é, de fato, o nível de Seu casamento. E por isso nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “Quem diz: ‘Não tenho nada

אלא תורה אפי' [אפילו] תורה אין לו כי א"א להמשיך בחי' התורה במקורה ושרשה שהיא ח"ע [חכמה עילאה] בבחי' פנימית בלי קדימת המצות בבחי' יראה תתאה בחי' חיצוני'.

além da Torá’, não tem nem mesmo a Torá”; pois é impossível atrair a Torá em sua fonte e raiz, que é a Chochmá suprema, de maneira interior, sem que as mitsvot venham primeiro, no nível do temor inferior, o nível exterior.

וזהו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] שאחר שקיבל עליו עומ"ש [עול מלכות שמים] יקבל עליו עול מצות כי א"א להיות קיום אמיתי לקבלת עומ"ש [עול מלכות שמים] שבפרש' [שבפרשת] ראשונה להיות עי"ז ודברת בם בשבתך בביתך כו' כ"א ע"י עול מצות המלך שהם בחי' קדושין כנ"ל:

E este é [o sentido de] o que disseram nossos Sábios, de abençoada memória: que, depois de aceitar sobre si o jugo do Reino dos Céus, deve aceitar sobre si o jugo das mitsvot. Pois não pode haver uma verdadeira realização da aceitação do jugo (kabalat ol) do Reino dos Céus na primeira seção [do Shemá], de modo que, por meio dela, [se cumpra] “e falarás delas quando te sentares em tua casa”, etc., a não ser por meio do jugo dos mandamentos do Rei, que são o nível do kiddushin, conforme mencionado acima.

23 אך הנה כ"ז [כל זה] הוא דרך וסדר העבודה להקדים יראה תתאה בקיום המצות תחלה אם אין יראה אין חכמה.

Ora, tudo isso constitui o caminho e a ordem do serviço [a D'us]: começar pelo temor inferior, no cumprimento das mitsvot, primeiro: “se não há temor, não há sabedoria”.

ואח"כ אם אין חכמה אין יראה דהיינו המשכת ח"ע [חכמה עילאה] בעסק התורה שבה מלובש ומיוחד יחוד אור א"ס ב"ה עד שתפול עליו אימה ופחד בבחי' מזלייהו.

E depois, "se não há sabedoria, não há temor": isto é, a atração da Chochmá superior por meio do estudo da Torá, na qual a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, está revestida e unida em união, até que o pavor e o temor recaiam sobre ele no nível de "seu mazal".

24 וסדר העבודה זו היא שייכא אחר שכבר ניתנו תורה ומצות לישראל. אבל בשעת מ"ת [מתן תורה] שעדיין לא היו ישראל מצווים על המצות מאין היתה המשכת התורה ח"ע [חכמה עילאה] בגילוי א"ס ב"ה ממש.

E esta ordem de serviço se aplica depois que a Torá e as mitzvot já haviam sido dadas a Israel. Mas, na época da Outorga da Torá, quando Israel ainda não havia sido ordenado a cumprir as mitzvot, de onde veio a extensão da Torá, a Chochmá (sabedoria) suprema, com a revelação do próprio Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele?

אך ע"ז נאמר וירד ה' על הר סיני שהיתה אתערותא דלעילא ברצון ית' מאליו ולצורך שעה.

Mas a isso se refere o versículo: "E Havayá desceu sobre o Monte Sinai": houve um despertar do alto (isarusa dileila), por vontade Dele, bendito seja, espontaneamente e para a necessidade daquele momento.

רק שמ"מ ישראל הבינו מעצמם שא"א להיות קביעות זו לדורות אלא ע"י קיום המצות ולכך

Ainda assim, Israel compreendeu por si mesmo que isso não poderia se estabelecer para as gerações futuras senão por meio do cumprimento das mitzvot. E, por isso,

הקדימו נעשה לנשמע שא"א להיות נשמע הוא המשכת התורה בבחי' פנימית אלא ע"י נעשה בחי' עשיית המצות להיות כלים ומשכן להשראה והמשכה זו.

antepuseram "faremos" a "ouviremos": pois não pode haver "ouviremos" — que é a extensão interior da Torá — senão por meio de "faremos", isto é, da prática das mitzvot, para que estas sejam recipientes e uma morada para essa presença e essa extensão.

25 וזהו שארז"ל [שאמר רבותינו זכרונם לברכה] מי גילה רז זה כו' שהיה באמת בחי' רז שהוא בחי' העלם שהרי הגילוי היה בהמשכת התורה בלי קדימת המצות. אלא שישראל הבינו הסוד שהיה בהעלם:

E este é [o sentido de] o que disseram nossos Sábios, de abençoada memória: "Quem revelou este segredo", etc. Pois era de fato um segredo, isto é, algo oculto, uma vez que a revelação veio com a atração da Torá, sem que as mitsvot viessem primeiro; mas Israel compreendeu o segredo que estava oculto.

26 ה אך כח גילוי זה שבמ"ת [שבמתן תורה] להיות גילוי רצון העליון ב"ה מלובש בח"ע [בחכמה עילאה] למעלה מסדר ההשתלשלות וסדר קביעות העבודה הוא ע"י ספירת העומר ז' שבועות תספר לך מהחל כו'.

5. Mas a força desta revelação na Outorga da Torá — que a vontade suprema, bendito seja Ele, seja revelada revestida na Chochmá suprema, acima da ordem da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut) e da ordem fixa do serviço — vem por meio da Contagem do Ômer: “Sete semanas contarás para ti; desde quando [a foice] começa”, etc.

והענין כי הנה פי' ענין ספי' [ספירה / ספירות] העומר הוא כי פי' ספירה הוא מלשון הארה.

E a explicação é a seguinte: o significado da Contagem (sefirá) do Ômer é que a palavra sefirá está relacionada à iluminação.

27 והיינו הארות והמשכות אל העומר שהוא מן השעורים מאכל בהמה דהיינו חיות הנפש הבהמית בז' מדות הטבעיות המתפשטות ממנה

Isto é, iluminações e influxos para o Omer, que é de cevada, alimento de um animal: isto é, a força vital da alma animal, nas sete midot naturais que dela se expandem.

וצריך להאיר אותן ולזככן שתהיינה נכללות במדות דקדושה לך ה' הגדולה כו' בבחי' אתכפיא ואתהפכא.

E é preciso iluminá-las e refiná-las, para que sejam incluídas nos atributos de santidade: “Tua, Havayá, é a grandeza”, etc., por meio da submissão e da transformação (iskafya e is'hapcha).

והיינו ע"י המשכת היום יום שהוא המשכות ח"ע [חכמה עילאה] ב"ה שהוא אור וזרע זרוע המהפכים כו' ומעט אור דוחה הרבה חושך כו'.

E isto se dá por meio do influxo de “[Hoje é o dia...]”, que consiste em influxos da Chochmá suprema, bendito seja Ele; ela é luz e semente semeada, que transforma, etc.; e “uma pequena luz repele muita escuridão”, etc.

וזהו מהחל חרמש בקמה. חרמש מלי החרם תחרימם. קמה הן המדות שהן קמות וגם נצבות על עמדן במעמד קיום וחזק בתקפן בטבען כתולדותן שצריך להניף עליהם חרמש בחי' החרם תחרימם להכריתן ולהכניען תחת הקדושה.

E isto é “desde quando a foice é posta pela primeira vez sobre o cereal em pé”. Chermesh, “foice”, deriva da expressão “tu os destruirás completamente” (hacharem tacharimem). O “cereal em pé” são os atributos emocionais, que se erguem e também permanecem firmes em seu lugar, numa posição de estabilidade e força, em pleno vigor, segundo sua natureza, tal como nasceram; é preciso erguer sobre eles uma foice, o nível de “tu os destruirás completamente”, para extirpá-los e submetê-los à santidade.

28 והנה כל הז' שבועות הם בבחי' מלחמה של נפש האלקית עם היצר הרע ונפש הבהמית להיות אתכפא ואתהפכא והוא מבחי' השתלשלות מחכמה ולמטה כי בחכמה אתברירו.

Ora, as sete semanas são um período de guerra da alma divina contra a má inclinação e a alma animal, a fim de submetê-las e transformá-las; isso pertence ao nível da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), desde Chochmá para baixo, pois “por meio de Chochmá elas são refinadas”.

אך אחר גמר המלחמה שגמר ונצח כל השונאים הן ז' מדות הטבעים לכבשן ולהכניען אזי מאליו וממילא מתגלה רצון העליון ב"ה שהוא למעלה מעלה מגדר ההשתלשלות שהוא הסוכ"ע והוא השוה ומשוה כו'.

Mas, após o término da guerra, quando se tiver vencido todos os inimigos — isto é, os sete atributos naturais — conquistando-os e subjugando-os, então, espontaneamente e como consequência natural, revela-se a vontade suprema (ratzon), bendita seja, que está muito, muito acima dos limites da cadeia descendente dos mundos, e que é a luz que circunda todos os mundos (sovev kol al-min); ela é “igual e torna igual”, etc.

29 ובבחי' זו לא שייך שום מלחמה כי נעשה הכל א' ומרה"ר [ומרשות הרבים] נעשה רה"י [רשות היחיד] ליחודו ית' וכמשל איברי הגוף

E nesse nível não há lugar algum para uma guerra, pois tudo se torna um; e o domínio público se transforma em domínio privado para a unidade de D'us, bendito seja Ele, como na analogia dos membros do corpo,

שהם בהתחלקות לאיברים פרטים לפי מזגם ותכונתם כח הראיה בעין כו' וזה ראש וזה רגל כו' מ"מ מתאחדים והיו לאחדים וכולם נשמעים לרצונו.

que se dividem em membros particulares segundo sua composição e natureza: o poder da visão está no olho etc., este é uma cabeça e aquele, um pé etc.; não obstante, unem-se e “tornam-se um”, e todos obedecem à sua vontade.

כך עד"מ בהתגלות רצון העליון ב"ה כולם נכנסים תחת יד הקדושה ביחוד גמור בלי שום פירוד ח"ו [חס ושלום].

Assim também, por meio de uma analogia, quando a vontade suprema, bendito seja Ele, se revela, todos entram sob o domínio da santidade, em unidade completa, sem qualquer separação, D'us nos livre.

30 וז"ש [וזהו שכתוב] ועשית חג שבועות לה' אלהיך מסת נדבת ידך אשר תתן כו' ולא כתיב נדבת לבך שנדבת הלב היא מורגשת בהרגשת הלב ויש מי שאוהב כו'. ועדיין אין זה בחי' ביטול ממש.

E este é [o significado de] “E celebrarás a Festa de Shavuot para Havayá, teu D'us, conforme a medida da oferta voluntária da tua mão que darás”, etc. Não está escrito “a oferta voluntária do teu coração”, pois a generosidade do coração é sentida na percepção do coração, e há quem ame, etc.; e isso ainda não é o nível da verdadeira autoanulação (bitul).

31 ובגילוי רצון העליון ב"ה בחג השבועות מתגלה הרצון שלמעלה מן הלב שאין הלב כלי קיבול להיות נתפס ומורגש בתוכו הרצון העליון

Mas com a revelação da vontade suprema, bendito seja Ele, na festividade de Shavuot, revela-se a vontade que está acima do coração, pois o coração não é um recipiente capaz de receber a vontade suprema, de modo que ela seja apreendida e sentida dentro dele;

ואזי נק' נדבת היד אשר תתן מאליה ומעצמה. כאשר יברכך ה' אלקיך כלומר כאשר נמשך מלמעלה.

e então ela é chamada “a oferta voluntária da mão que oferecerás”, por si mesma e espontaneamente. “Conforme Havayá, teu D'us, te abençoar”: isto é, conforme ela é atraída do alto.

32 ולכן כתיב בשתי הלחם שהקריבו בשבועות חמץ תאפינה. כי חמץ הוא לשון התנשאות וכפסח אסור החמץ שיש לזה יניקה לקליפות וסט"א [וסטרא אחרא] גבהות וגסות הרוח כו'.

E, portanto, está escrito a respeito dos dois pães oferecidos em Shavuot: “serão assados com chametz”. Pois chametz é uma expressão de elevação de si; e em Pêssach o chametz é proibido, porque isso dá sustento às kelipot e à sitra achra (o outro lado): arrogância e grosseria de espírito etc.

משא"כ בשבועות שנזדככו המדות הטבעיות ועולות להיות נכללות בקדושה הרי אין ההתנשאות אלא בבחי' הקדושה שזו ההתנשאות היא כמ"ש לך ה' הגדולה כו'

Ao contrário, em Shavuot, quando os atributos emocionais naturais foram refinados e se elevam para serem incluídos na santidade, a elevação está apenas no nível da santidade; pois essa elevação é como está escrito: “Tua, Havayá, é a grandeza” etc.,

ואין שם יניקה לקליפה וסט"א [וסטרא אחרא] כלל. מחמת גילוי רצון העליון ב"ה שלמעלה מעלה מגדר ההשתלשלות.

e ali não há absolutamente nenhum sustento para a kelipá e a sitra achra, por causa da revelação da vontade suprema, bendito seja Ele, que está muito, muito acima dos limites da cadeia descendente dos mundos.

וזהו תכלית נתינת התורה לישראל כדי שיהי' [שיהיה] גילוי זה שלמעלה מעלה מהשתלשלות למטה בבחי' וסדר ההשתלשלות בעסק התורה:

E este é o propósito da entrega da Torá a Israel: que esta revelação, muito, muito acima da cadeia descendente dos mundos, esteja embaixo, dentro do nível e da ordem da cadeia descendente dos mundos, por meio do estudo da Torá.

33 וזהו וידבר אלקים את כל הדברים האלה כדי לאמר אנכי האלקיך כי גילוי אנכי הוא מהותו

E isto é “Elokim falou todas estas palavras”, a fim de dizer: “Eu sou Havayá, teu D'us”: pois a revelação de Anochi (“Eu”), que é Sua própria essência

ועצמותו שלמעלה מעלה מגדר ההשתלשלות להיות בבחי' הוי' אלקיך ממש הוא ע"י התורה וכמ"ש בקי"ש [בקריאת שמע] והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך כו'.

e essência, muito, muito acima dos limites da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), de modo que se torne efetivamente “Havayá, teu D'us”, ocorre por meio da Torá; e, como está escrito no Shemá: “E estas palavras que Eu (anochi) te ordeno hoje estarão sobre teu coração”, etc.

אך גילוי זה הוא בבחי' מזלייהו דחזי וצריך להקדים עול מצות. וע"ז רומז פ' שניה והיה אם שמוע תשמעו אל מצותי כו'.

Mas essa revelação está no nível de “seu mazal vê”, e é preciso que a aceitação do jugo das mitsvot venha primeiro. A isso alude a segunda seção: “E acontecerá que, se ouvirdes atentamente os Meus mandamentos”, etc.;

שמבלעדי המצות אין קיום להמשכ' התורה כנ"ל (ועמ"ש בד"ה כי תשמע בקול גבי לשמור את כל מצותיו):

pois, sem as mitsvot, a efusão da Torá não tem sustentação, como mencionado acima. (E veja o que está escrito no discurso que começa “Quando ouvires a voz”, a respeito de “guardar todos os Seus mandamentos”).



LikuteiTorah.com
A PARASHÁ CHASSÍDICA

Sobre esta edição

Esta edição contém o texto hebraico e a tradução em português.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nossa tradução em português, feita a partir da nossa tradução inglesa do hebraico, sem as notas da Kehot: CC BY 4.0.

Esta edição como um todo: CC BY-NC 4.0. Pode ser copiada, impressa e compartilhada livremente, citando a Kehot Publication Society e likuteitorah.com; não pode ser vendida. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

A tradução para o português foi feita a partir da edição em inglês de likuteitorah.com com ajuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), com o hebraico ao lado para conferência; ainda não foi revisada por um editor humano. Confira com o hebraico tudo o que for importante.

O Rebe pediu que os maamarim da parashá da semana, a “Parashá chassídica”, sejam estudados durante essa semana, distribuídos pelos seus sete dias (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por que estudá-la, e as brachot do Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Um projeto gratuito e sem fins comerciais; nada aqui é vendido. Sem afiliação com a Kehot, o Sefaria ou a Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/pt/likutei-torah/bamidbar/17/

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak